

La llum que filtra la matèria

Text > LLUÍS LUCERO COMAS

Els mots que serveixen de títol són del poema «A contracorrent», del llibre *A cor què vols* (2014) d'Adriana Bàrcia. És un poema dedicat al seu fill Marcel, com també ho és «L'arnès del cavaller», inclòs a la primera secció d'aquests *Efluvis domèstics*. Els he triat perquè els trobo un resum prou encertat del procediment de tot creador amb el seu material: dotar de forma artística —inclosa o exclosa pel «cànon» o «l'acadèmia»— la matèria primera —les experiències diverses per les quals tots passem.

Els vint-i-vuit poemes d'extensió variable del llibre s'organitzen en quatre seccions: les tres primeres, de nou poemes; la darrera, d'un únic poema llarg. Totes les seccions tenen títol i van precedides per textos d'altri: els de les dues primeres («Obre la boca sota l'aigua» i «No és NO») els signen les inicials A. B., que tant podrien correspondre a l'autora del llibre com a Aurora Bertrana, l'escriptora en què s'ha centrat bona part de l'obra de recerca filològica d'Adriana Bàrcia (ha estat la responsable de l'edició de les seves conferències: *Avui us parlaré*, 2019); el de la tercera secció («No tinc previst morir-me») pertany a John Lennon, i el de la quarta («Vesteix-te com quan vas néixer»), a Erica Jong. A més d'aquests, també apareixen en el llibre altres noms de referència, bé dels autors de les citacions literàries que

encapçalen alguns poemes, bé els dedicataris d'altres: Virginia Woolf, Marguerite Duras, Maria-Mercè Marçal, Manuel de Pedrolo i Ovidi Montllor o Anne Sexton i Dorothy Parker.

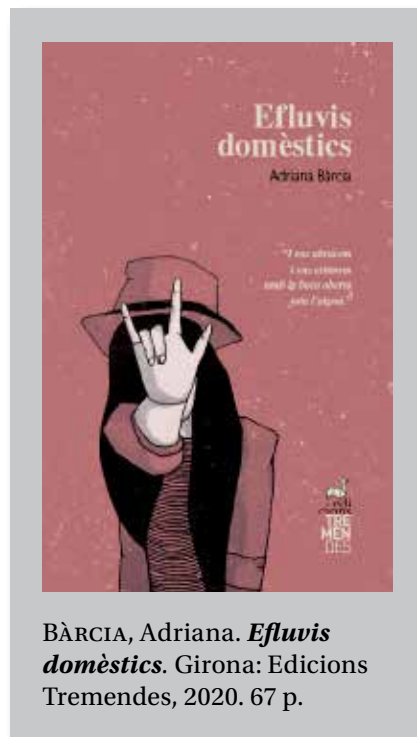
Els poemes són «efluvis» —descàrregues, emissions, emanacions íntimes— car semblen sorgits espontàniament del seu pensament compromès (és el que l'autora ha pretès i aconseguit amb una acurada elaboració dels textos), i són també «domèstics», ja que parlen de les diverses quotidianitats en què viuen o a què estan sotmeses les dones —i també, a voltes, els homes. Transitem entre l'abrandament o la contenció del discurs de reivindicació feminista, la descripció de moments íntims de parella, família o condició, i la reflexió sobre l'acte creatiu com a espai farcit d'incerteses i de possibilitats. I sempre amb la confiança que no hi ha cap risc d'ensopegar en el trajecte gràcies a la solidesa i la consistència d'una llengua que sap recórrer amb seguretat el camí alegre del joc lingüístic, de la rima espontània i un punt jocosa; l'austeritat de la contenció, i la llegibilitat de l'asèpsia descriptiva —sempre, o gairebé sempre, sota l'ombra protectora d'una lúcida ironia.

Sigui quin sigui el tipus de lector que s'apropi a aquest llibre i s'hi endinsi, estic convençut que en sortirà satisfet: si s'ha deixat portar per la seva aparença

lar-nos sentimentalment. I està bé que defugui el bàlsam, ara tan de moda, del lema «Tot anirà bé», no perquè ens vulgui infondre pessimisme, sinó perquè les coses són com són i ell només vol explicar-les, sense edulcorants que hi restin dignitat.

El fet que aquest llibre sortís publicat pocs dies abans de l'esclat d'una pandèmia mundial li afegeix una actualitat que l'autor segurament s'hauria volgut estalviar, però també en reforça l'efectivitat i el valor com a testimoni d'una

època en què conquestes socials, drets i valors que semblaven immutables es van fondre en l'aire. No és ben bé una lectura recomanable per a qui vulgui alleujar maldecaps, angoixes i altres fruits de la incertesa del present i el futur immediat, és clar, però sense negar cap legitimitat a la cerca de l'escapisme a l'hora de consumir ficcions o cultura, les històries d'aquests mastegadors de cendra i de tots els altres amb qui compartim els nostres dies es mereixen que algú les expliqui.

BÀRCIA, Adriana. *Efluvis domèstics*. Girona: Edicions Tremendes, 2020. 67 p.

trencadora (com el dibuix de Clara Gisbert que domina la portada), s'adonarà que aquest trencament va més enllà d'un maquillatge estrident i efectista; si l'ha convençut l'accessibilitat als poemes que insinua el títol, veurà que aquesta senzillesa és només aparent, que a sota hi ha complexitat i profunditat de pensament. I haurà valgut la pena.

HERNÁNDEZ, Àlex. *Els mastegadors de cendra*. Girona: Curbet Edicions, 2020. 109 p.